

ON THE REVELATION OF THE HOLY QUR'AN TO HUMANITY BY ALLAH WITH HIS ATTRIBUTE OF RAHMAN ON DEMAND OF THE NAMES OF AZEEZ AND RAHEEM

AHMET FARUK ÇELİK *

* GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

E-mail: afaruk27@hotmail.com

Copyright © 2016 AHMET FARUK ÇELİK. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

So Many interpretations and meanings of Qur'an has been made so far, and those precious persons and figures who did these exhibited their valuable opinions and remarks according to their knowledge accumulation, faculty of reasoning and personal characteristics. On the one hand that does not mean that everything has been articulated about Qur'an and its content. On the other way around, such a view does not apply for a divine book like Qur'an, meaning of which is eternal and infinite, but is also invalid for modern sciences which are based on formulas that suggest us that they are certain truths. As the mankind and our world get older, sciences improve and their scope of work has to be re-defined over and over. Similarly, an always dynamic book like Qur'an which contains points and cues concerning every kind of social and scientific issues, and which can manifest and talk to the people regarding the science and understanding of the era has to be re-read and re-interpret and re-comment as the time and ages goes by. Some points; interpretations and explanations will go on to be the same and will show little differentiations since man and his entity who are the main subjects of it has been and go on to be the same. It exhibits little differentiations, also sometimes never changes depending on the time. But since the sciences which explore and observe the man and his environment, the cosmos, advances, they become renewed. On the basis of those advancements the Qur'an should be re-read and explained according to the conditions of the time, afterwards its explanations and declarations about sciences and cosmos have to be re-discovered. This is a natural fact that the progress brings forward. Considering those facts it

must be an aspect of mentally, intellectually and spiritually underdeveloped modern humanity that regards any kinds of meaning of Qur'an and interpretation of it as unnecessary.

Keywords: Qur'an, Surah of Yassen, man, profit, doomsday

KUR'AN'IN ALLÂH'IN RAHMÂN SIFATI İLE 'AZÎZ VE RAHÎM İSİMLERİ MUCİBİNCE BEŞERİYETE İNDİRİLDİĞİ HAKKINDA

ÖZET

Kur'ân meâl ve tefsirleri bugüne kadar pek çok yapıldı ve bunları yapan değerli şahıslar ve şahsiyetler kendi birikimlerine, kendi kâriha ve mîzaçlarına göre hepsi de birbirinden değerli fikirlerini ve düşüncelerini söylediler. Ama bu demek değildir ki, Kur'ân ve muhtevâsı hakkında söylenecekler söylenmiş ve söz bitmiştir. Hayır, bu düşünce değil Kurân gibi mânâsı ezeli ve ebedî olan ilâhî bir kitap için, hatta bilim dünyasının muhtevâsını formüllere bağladığı kesinlik kazandığını sandığımız günümüz bilimleri için dahi söylenemez. Beşeriyet ve dünyamız yaşlandıkça, bilim yenileniyor, geliyor ve konularının sürekli olarak yeniden anlamlandırılması gerekiyor. İşte içinde her türden sosyal ve bilimsel konuların nükteleri ve ipuçları bulunan; ve her günde, her asırda günün insanına onun çağındaki bilim ve anlayış ile hitap edip konuşan ve hep dinamik bir kitap olan Kur'ân'ı da zaman ve devirler değiştikçe yeniden okumak ve yeniden anlamlandırıp yorumlamak gerekiyor. Elbetteki bazı anlamlandırma ve yorumlamalar belki de hep aynı kalacak ve çok az değişiklik gösterecektir. Çünkü onun ana konusu olan insan ve insanın mahiyeti hep aynıdır. Zamanlara göre pek az değişiklik gösterir, hatta bazan hiç değişmeden hep aynı kalır. Ama insanı ve onun yaşadığı çevresi olan evreni inceleyen bilimler, sürekli geliştiklerinden hep yenilenirler. İşte o bilimlerdeki gelişmeler karşısında Kur'ân'ı günün şartlarına göre yeniden okuyup anlamak, onun evren ve bilimler hakkındaki açıklama ve beyanlarını yeniden keşfetmek gerekir ve bu gelişmenin getirdiği tabii bir gerekliliktir. Bu kıstaslar gözönünde bulundurularak, Kur'ân için yeniden meâl ve yorum yazmaya ne gerek var diye düşünmemek, zihnen, fikren, rûhen gelişmiş modern insanlığın bir şîârı olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: YâSîn, insan, resûl, 'Azîz, Rahmân, Rahîm, sırât-ı müstakîm, mîzân günü

KUR'AN'IN ALLÂH'IN RAHMÂN SIFATI İLE 'AZİZ VE RAHİM İSİMLERİ MUCİBİNCE BEŞERİYETE İNDİRİLDİĞİ HAKKINDA

Metod Hakkında

Bu makale, hem bir meal ve hem de metne ve meale ait açıklama ve izahları bir arada bulundurur. Konunun işlenmesini gerektiren şekil ve biçimin mecbur etmesi ile, metod olarak biraz farklı bir tertip ve düzen takip etmek zorunda kaldık. Böyle çalışmalarda normal olarak metin ve meal ya alt alta, ya da bir metin ve bir meal şeklinde sıralama yapılır ve sonra da üçüncü bir kısım olarak açıklama ve izahlar verilir. Ama çalışma konusu Kur'an olunca, açıklama ve izahlar cümle ve paragraf boyutunda kalmayarak kelime seviyesine de indiği için, bu açıklama ve izah kısmını ister istemez tıpkı dipnot yazarmış gibi numaralandırarak sayfa altına indirdik. Açıklama ve izahlarda başka değerli yazarlara ait görüşleri hatırlatacak ve anımsatacak bilgiler olunca, bunlara cümle veya paragraf sonlarında yazar ve eser adı vererek parantez içinde atıfta bulduk. Açıklama ve izahlar, hem genel olarak bize ait öznel fikir ve düşüncelerden hem de isimlerine atıf yapılan değerli yazarların eserlerine ait bilgilerin bütününden süzölmüş hülasa ve özet bilgiler olduğundan, eserlerin belirli sayfalarından yapılmış kısmi alıntılar olmadığından, pek az yerde sayfaları tam gösterecek şekilde dipnot verme imkanı bulduk.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس (1) وَالْفُرْقَانَ الْحَكِيمِ (2) إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (3) عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (4) تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (5)
لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (6) لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (7) إِنَّا جَعَلْنَا فِي
أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (8)

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adı ile

(1) Yâ Sin¹. (2) Hikmetli Kur'an'a² yemîn olsun ki; (3) Sen gerçekten de resûllerdensin;³ (4) Dosdoğru bir yol üzeresin.⁴ (5) (Kur'an'ı) 'Azîz ve Rahîm, bir lütûf olarak indirdi⁵; (6) Ataları (daha önceden) uyarılmış olan bir halkı uyarman⁶ için. Çünkü onlar gaflettedirler⁷.

¹ YâSîn harfleri, bazı surelerin başında gelen harfu mukattaa denen şifreli harflerdendir. Bunlar da tıpkı müteşâbih ayetler gibidir. Kastettikleri mânânın sadece Allâh ve Resûlü tarafından bulunduğu, inananlara ise, onlarla Allâh neyi nasıl murad etmişse o şekilde inanmaları gerektiği bildirilmiştir. Nitekim Âl-i 'İmrân suresi, dördüncü ayette geçtiği gibi: "Onların te'vilini (yorumunu) Allâh'tan başkası bilmez. İlimde derinlik sahibi olanlar derler: Biz ona inandık. Hepsi de Rabbimizin katındandır" (Yazır, 1938; Kur'an Me'âli, 1973: 3/4).

² İnsanlara, kendilerine tebliğ olunan bu Kur'an'da sadece fayda ve yarar bulunduğunu, onda hikmetsiz, boş ve abes hiç bir şeyin bulunmadığını duyurmakla, beşerin onu insaf ve dikkatle dinlemeleri gerektiğini daha başlangıçta onlara kabul ettirmek için böyle söylemiştir. Yani, "Bu, sizler

için hikmetli ve faydalı bir kitaptır. Onu kendi fayda ve menfaatiniz için insaf kulağı ile dinleyiniz!” demektir.

³ “Tarafımızdan daha önceden de gönderilmiş olan diğer resuller gibi” anlamındadır. “لَنْ” ve “لِ” edatları te’kid içindir. Onun resûl olduğundan şüphe edilmemesi gerektiğini insanlara ifade etmek için te’kittir. “مِنْ” edatı ba’ziyet içindir. Yani sen de resûllerden bir resûlsün demektir.

⁴ Selîm fitratların, sağlam kalplerin, sâlim akılların ve bozulmamış vicdanların tasdiki ile öylesin (Nursî, 1978: Külliyyât). Yani, senin yaşayışının ve konuştuğun sözlerinin ne kadar haklı, doğru ve ma’kûl olduğunu fitratı, akli ve vicdanı bozulmamış her beşer, doğrular ve tasdik eder. O dosdoğru yol olan “Sırât-ı müstakîm” i, katından senin önüne açtı. Kimse onu senin kendi tabii fitratınla yaşadığın veya kendin icad ettiğin bir yol ve yaşayış olduğunu zannetmesin (Nursî, 1978: Külliyyât).

⁵ ‘Azîz olan Allâh, yarattığı kullarına kendi izzetine layık saygı ve tazimi gösterebilsinler diye izzetinden; kulları ona ve kendi beşeri yaratılışlarına layık ahlak ve hayatı bulmakta zorlanmasınlar diye rahmetinden bu sırât-ı müstakîmi onlara duyurman ve göstermen için, önceki resullere duyursunlar diye tebliğ ettiği gibi, sana da duyurman için “**tenzîl**” sıfatı ile, yani beşeriyete bir kolaylık olsun diye azar azar ve peyderpey indirdi. **Tenzîl**, ne-ze-le fiilinin أَنْزَلَ bâbı ile de aynı anlama sahip olduğundan “size misafir olarak indirildi” anlamına da gelir ki, bu da Hadis-i şerifin haber verdiği “Kur’ân’ın ahir zamanda yeryüzünden ref’ edileceği, yani kaldırılacağı” anlamını hatıra getirir (Deylemî, 1986: Hadis No. 7531).

⁶ **Uyarmak** için kullanılan “**inzâr**” fiili, “İnsanları önlerindeki bir tehlike hakkında zorlamaksızın uyarmak ve haberdâr etmek” anlamındadır. Resûl’ün inzârıla mükellef tutulduğu o tehlike ise, insanları bekleyen hesâp, yâni mîzân günü ve kişinin beraberinde getirdiği amelleri fena ise onu bekleyen alevli azaptır. **İnzâr**, Resûl’e “onları önlerindeki mîzân günü ve azap tehlikesi hakkında uyarması için” bir risâlet vazifesidir.

⁷ Buradaki “ف” sebep içindir. Hazret-i Muhammed’in bir **resûl** olarak **sırât-ı müstakîm**’i insanlara yeniden duyurma vazifesi ile görevlendirilmesinin sebebini gösterir. Bu sebep de o insanların **gaflette bulunmalarıdır**. Yâni, önceki resullerin tebliğ ettiği sırât-ı müstakîm tarzı ile yaşamayı unutup, kendi yaratılış hikmet ve gayesine uygun hareket etmemekteler. Tutturdukları yaratılış hikmet ve gayelerine hiç uymayan adet ve yaşamları, ‘Azîz olan Allâh’ın gayretine dokunmakta ve onun mukaddes izzetini incitmektedir. Bu halleri aynı zamanda kendi beşeri yaratılışlarına da hiç uymadığından dünyadaki diğer varlıklar önünde beşerî haysiyetleri incinmekte, önlerindeki âhîret hayatı için de yaratılış vazifesini terk ve zıddına yaşadıklarından ebedî hayatlarını tehlikeye atmaktadır (Nursî, 1978: Külliyyât). Onların **Rahîm** olan yaratıcıları, rahmetinden dolayı, onları düştükleri bu zelîl görünümünden kurtarmak ve âhîret hayatlarını kaybetmelerine engel olmak için onların hayrına olarak yeniden bir

(7) Onların birçoğu hakkında verilen hüküm gerçekleşmiştir⁸. (8) Biz onların boyunlarına boyunduruk geçirdik. Onlar, onların çenelerine kadar inmektedir⁹. Onlar boyundurukludur¹⁰.

kulunu *resûl* olarak görevlendirmekte ve onlara daha önceden atalarına duyurulmuş olan sırât-ı müstakîmi duyurmaktadır. Yâni denilebilir ki Kur'an'ın indirilişine Allah'ın '**Azîz** ve **Rahîm** iki ismi sebep olmuştur. Onbirinci ayette geçtiği şekilde **Rahmân** sıfatı ile de onu kullarına göndermiş ve duyurmuştur.

⁸ Yâni, onlara *kâfir* ve *münâfik* damgası vurulmuştur (Nursî, *İşârâtü'l-i'câz*, 1978: 75-78). Çünkü onlar, kendilerine gelen Resûl'e ve onun getirdiği sırât-ı müstakîm olan dîne inanmıyorlar ve ölünceye kadar da inanmayacaklar. "لَا يُؤْمِنُونَ" "inanmazlar" muzâri sigası hem hâli hem de yakın gelecek zamanı gösterir (Nursî, *İşârâtü'l-i'câz*, 1978: 74). Yani, "Onlar ölünceye kadarki zamanlarında kâfir ve münâfik vasıflarını değiştirmeyecekler demektir. Dünya hayatına ve nefsanî hazlara olan düşkünlükleri ve dünya hayatında dînin haram saydığı çeşitli menfaatlerden vazgeçmemek için dîne karşı lakayt durmaları ve bu lakaytlıklarında inat ve ısrar ile birlikte ona karşı çıkararak düşmanlık eden bir vaziyet içine girmeleri, onların bu damga ile damgalanmalarına sebep olmuştur. "حَقَّ الْقَوْلُ" sözü ise, onların inatlarının sonucuna işaret ederek, onların manen böyle bilindiklerini ve manevi kayıtlara da böyle geçirildiklerini ve bunun hiç değişmeyeceğini belirtir. İnkâr ve inatlarında hiç geriye dönmeyeceklerinin bilindiğini ise, "لَ" ve "قَدْ" te'kid edatları iki defa te'kid eder. O an yaşamakta olan bütün kâfirlerin kâfir kalmayacaklarını, bazılarının daha sonra gafletten kendilerini kurtarıp dîni kabul edeceklerini belirtmek için "عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ" yani "çoğu üzerine" ifadesini kullanmıştır ve bu gaybî bir haber olarak ayrıca bir mucizedir. Nitekim öyle de olmuş, onların "pek çoğu" Hicret hadisesinden sonra gerçekleşen ve sadece on yılı bulan muhtelif çarpışma ve çatışmalarda iman etmeden ölüp gitmiş, ancak geriye kalan bir kısmı Mekke'nin fethi ile birlikte müslüman olmuştur.

⁹ Yâni dünya hayatındaki sefihâne lezzetler ve menfaatler yüzünden dine lâkaytlıkları ve bu sebeple gaflette inat ve ısrarları, onlar için boyunlarına geçen bir boyunduruk olmuştur. Yahut ta iradelerini gafletten çıkma yönünde kâfi derecede zorlamadıklarından, mecâzen boyunları boyunduruklu kimse gibidirler. Bu boyunduruk onların başlarını hep inat ve kabulsüzlük istikametinde sâbit tuttuğu için, Resûl'ün getirdiği hayrı kabul etmelerine imkan vermemektedir.

¹⁰ Yâni, dünya hayatının dînen çirkin görülmüş haz ve menfaatlerini terketmemekteki inatları ve o tarz yaşayışta devam ettikleri için akıl, kalp ve basiretlerini bağlayan gafletleri nedeni ile boyunlarında bir boyunduruk var gibidir. İşte bu yüzden hep inat ve kabulsüzlük istikametine bakar ve hep o yönde giderler. Buradaki "ف" ibtidaiyedir. Aynı manayı yeni bir isim cümlesinde tekrar etmekle, onların değişmezliklerini anlatmıştır. Ayrıca bir ders olarak, Allahın davetini kabul etmemekle inat ve ısrarda kalmanın neticesine işaret etmiştir.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (9) وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (10) إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (11) إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (12)

(9) Biz onların önlerine sed koyduk, arkalarında da sed vardır¹¹. Onları perdeledik. Bu yüzden görmezler. (10) Onları uyarasan da uyarımasan da birdir. İnanmazlar¹². (11) Sen sadece nasihat¹³ tâbi olan ve görmeden¹⁴ Rahmân'dan korkan kimseyi uyarabilirsin.¹⁵ O kimseyi bağışlanma ve güzel bir

¹¹ Onlar inat ve cedelleşme yolunu seçerek Resûl vasıtası ile gönderilen sırât-ı müstakîmi kabul etmemekte direndiler. Hem Resûle, hem de getirdiği kitaba karşı düşmanlık beslediler. Onların Resûl aracılığı ile gönderilen hidâyeti dinlemek ve kabul etmek yerine cedelleşmeleri karşılığı olarak, Allah da hidayeti görüp anlamalarını engelledi. Bunun için vazgeçemedikleri dünya hayatını ve bu yoldaki inatlarını onlara sevdirdi. Dînin muhtevasını ve kendileri için olan faydasını görüp anlamalarına bir engel kıldı. İşte bir *sedd* olan o engel, onların kendi inatlarına olan sevgileridir. Yoksa kullarına karşı her an Rahmâniyeti ve Rahîmiyeti ile nazar eden Allâh, kimsenin hidâyeti kabul etmemesi için durduk yere engel koymaz.

¹² Yukarıda tarif edilen, önlerini ve arkalarını kuşatarak onlara perde olan *sedd* sebebi ile.

¹³ Kur'ân'dan “**zikr**” yani “**nasihat**” sıfatı ile söz ederek, içeriğinin ne olduğunu söylemiştir. Yani Kur'an, insanlara kendilerini yaratanın, ilâhî hak ve hukuk ölçüleri içinde mükemmel beşer ve hakîkî insan olmaları yönünde bir “*nasihat*”i ve “*ibretli sözler*”idir demektir.

¹⁴ İmân etmek gaybîdir. Yâni Resûl'ün getirdiği habere, Kalem Sûresi dördüncü âyette: “Gerçektende sen çok yüksek bir ahlak üzeresin” şeklinde belirtildiği üzere onun güvenilirlik vasıflarına; ve Tekvîr Sûresi yirmiyedinci âyette: “O (Kur'ân) alemler için sadece bir nasihattir” şeklindeki özlü ifadesine; dünya ve âhiret hayatı hakkındaki akla uyan doğru, ve mu'teber haberlerine bakarak söylediklerinin ma'kuliyetine itimâd ederek vicdânî bir kanaatle gaybî bir sûrette görmese de görmüş gibi emîn olarak inanmaktır. Demek ki imân, her ne kadar görür gibi bilmekten ibaret bir mesele olsa bile, yine de gaybîdir. Gâibe inanmaktır.

¹⁵ “Allâh insana “**zikr**”i yâni “**nasihat**” olan Kur'ânı, Rahmân sıfatı ile indirdi”, demektir. **Rahmân**, bu dünya hayatında, yarattıklarına ayırım yapmaksızın şefkat ile davranan yaratıcı demektir. Yâni, onlar, inkârda da kalsalar mü'min de olsalar, dünya hayatlarındaki ihtiyaç ve levâzımatlarında kısıntı yapmaz, dünya hayatına dair gayret ve çalışmalarında yarattıklarına eşit muamelede bulunur demektir. Yâni, dünya hayatı için kim ne kadar çabalar ve gayret ederse, kim olduğuna bakılmaksızın karşılığı ona aynen verilir.

karşılıkla müjdele¹⁶! (12) Biz elbetteki ölüyü diriltiriz. Onların neyi getirdiklerini ve neleri yaptıklarını yazarız.¹⁷ Biz var olan her şeyi, bir ana kitapta¹⁸ tek tek saydık.¹⁹

REFERENCES

- Akay, Hasan, *İslami Terimler Sözlüğü*, İstanbul, 1995.
- Akdağ, Hasan, *Arap Dilinde Edatlar*, Konya, 1981.
- Babanzade, Ahmed Naim, *Sahih-i Buhari Tecrid ve Tercemesi*, I-XVII, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1983.
- Bilmen, Ömer Nasuhi, *Büyük Tefsir Tarihi*, I-II, 1955-1960.
- Deylemî, Şehrdâr b. Şîrûye, *Müsnedü Firdevsi'l-ahbâr*, Beyrut, 1406/1986.
- DİA, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, I-XXXIV, İstanbul, 1988-2013.
- Kur'ân-ı Kerîm Meâli, Komisyon, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1973.

¹⁶ “Rahmân’ı bilip tanıdığı ve emirlerine itâati kabullendiğinin karşılığı olarak önceki beşeri hataları bağışlanacak ve âhîret hayatında ebedî cennetle mükâfatlandırılacaktır”, anlamında.

¹⁷ Yani, “Hesapların görüldüğü “mahşer” ve “mîzân gününde” değerlendirmeye girecek olan iyi veya fenâ amelleri ve ibâdetleri ile birlikte dünya hayatında yapmış oldukları her türlü davranış, fiil ve hareketlerini kaydederiz”, anlamında.

¹⁸ **İmâm-ı mübîn**, yani “**ana kitap**”. Var olan her varlığın ve ona ait iş ve davranışların eksiksiz yazıldığı kayıt defteri. Mîzân gününde kişi fena amellerini inkar ettiği zaman, oradaki kaydı kendisine şahit olarak gösterilir.

¹⁹ Bu onikinci ayetle Kur’ân, onbirinci ayette Resûle ve onun getirdiği Kur’ân’a gaybî bir tarzda îman etmenin mukabili olarak va’dettiği **mağfiret** ve **ecrun kerîmi** (cömert karşılık) nasıl ve ne şekilde vereceğine açıklık getirir: Onları öldükten sonra yeniden dirilterek. Onların hayır veya şer yaptıkları her işlerini bir defterde kayıtlı tutarak, nefesine ve gayriye zulümle davrananların zulümlerinin cezasını tam ve eksiksiz görebilmeleri; nefesine ve gayriye iyilik ve güzellikle davranıp inzâr edici Resûle tebâiyeti kabul edenlerin, iyilik ve itaatlerinin karşılığını yine aynı şekilde bir fazl olan cennetle birlikte tam ve eksiksiz alabilmeleri için onları ebedî bir âlemde, ebedî bir hayatla yeniden dirilteceğini ve bu suretle ulûhiyetini onlara tam olarak göstereceğini vaad eder (Nursî, 1978: Külliyât). Bu vaadini nasıl gerçekleştireceğini ve bunun kendisi için neden zor bir iş olmadığını izahını ise aynı sûrenin 32 ‘den 40 ‘a kadar olan ayetler ile 78-79 numaralı ayetlerde, insanın aklını kabule mecbur edecek derecede bir açıklıkla izah edip açıklar.

- Kur'ân-ı Kerîm, Hayrat Vakfı Yayınları, İsparta, 2005.
- Mustafâ, İbrahîm – Abdulkâdîr, Hâmid '-el-Neccâr Muhammed, *el-Mu'cem el-vasît*, Kahire.
- Mutçalı, Serdar, *Arapça-Türkçe Sözlük*, İstanbul, 2012.
- Nursî, Bedüzzamân Sa'îd, *İşârâtü'l-i'câz fi-mîzânî'l-îcâz*, İstanbul, 1978.
- Nursî, Bedüzzamân Sa'îd, *Risâle-i Nûr Külliyyâtı*, İstanbul, 1978.
- Râzî, İmâm Ebû Bekr, *Muhtârü's-sihâh*, İstanbul, 1980.
- Topaloğlu, Bekir – Karaman, Hayrettin, *Arapça-Türkçe Yeni Kâmûs*, İstanbul, 1980.
- Ünal, Ali, *Kur'an'da Temel Kavramlar*, İstanbul, 1986.
- Yazır, Elmalılı M. Hamdi, *Hak Dini Kur'an Dili Yeni Me'âlli Türkçe Tefsir*, I-IX, İstanbul, 1938.